

JUBILEUSZ PROFESORA ANDRZEJA MANECKIEGO

Maciej Dwornik

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska
al. A. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków
ORCID: 0000-0003-4320-6132

JUBILEUSZ PROFESORA ANDRZEJA MANECKIEGO

6 września 2023 roku w Auli Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie odbył się podwójny jubileusz Redaktora Seniora Biuletynu Polarnego, Prof. Andrzeja Maneckiego: 90-lecie urodzin i 70-lecie pracy dydaktyczno-naukowej. Wydarzenie zostało zorganizowane przez dziekana Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska, Prof. Jacka Matyszkiewicza oraz pracowników Katedry Mineralogii, Petrografii i Geochemii tegoż Wydziału. Dodatkową okazją do spotkania była świeżo wydana książka autorstwa Jubilata pt. „Ludzie nauk o Ziemi i Kosmosie z wydarzeniami lat minionych w tle” [1]. Każdy z zaproszonych gości dostał od Autora egzemplarz wraz z ręcznie wpisaną dedykacją.

Na auli zgromadzili się, co podkreślił sam Jubilat, przedstawiciele różnych grup: astronomowie, architekci, botanicy, geofizycy, geolodzy, górnicy, mineralodzy, petrolodzy, polarnicy, sozologowie, przedstawiciele towarzystw me-teorytowych. A przede wszystkim liczni wychowankowie, współpracownicy, rodzina i przyjaciele Profesora. Tak liczne i różnorodne towarzystwo i tak nie odzwierciedliło w pełni licznych zainteresowań naukowych i pasji Profesora.

Życiorys Szanownego Jubilata przybliżył zgromadzonym kierownik Katedry Mineralogii, Petrografii i Geochemii dr hab. inż. Grzegorz Rzepa. W swoim wystąpieniu przypomniał, że od kilku lat mamy nowy minerał Maneckiite, odkryty przez polsko-kanadyjski zespół badawczy w pegmatytach Gór Sowich [2].

W przemówieniu pana dziekana Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Prof. Jacka Matyszkiewicza przypomniano za to zasługi Prof. Maneckiego jako dziekana wydziału w latach 1984–1990. Z inicjatywy Prof. Maneckiego ówczesny Wydział Geologiczno-Poszukiwawczy zmienił nazwę na obecną (WGGiOŚ) oraz zakupiono ośrodek dydaktyczny w Miękinii koło Krzeszowic.

Prezentację o badaniach na Spitsbergenie i innych rejonach polarnych zaprezentował jeden z kilkunastu wypromowanych przez Profesora doktorów, obecnie też już profesor, Jarosław Majka. Prezentacja była dobrą okazją do zaakcentowania wkładu Jubilata w badania w obszarach polarnych prowadzonych przez Akademię Górniczo-Hutniczą. W latach 1984, 1985 i 1988 Prof. Andrzej Manecki był kierownikiem geologicznych wypraw polarnych na Spitsbergen, które organizowane są do dzisiaj, a ich efektem jest m.in. mapa geologiczna południowo-zachodniej części Ziemi Wedel Jarlsberga [3]. Dokładniejszy opis

polarnej działalności Profesora można znaleźć w artykule Prof. Jarosława Majki opublikowanego w Biuletynie Polarnym [4]. Do polarnej działalności Profesora odniósł się też w późniejszej części uroczystości Prof. Jacek Jania, przewodniczący Centrum Studiów Polarnych na Uniwersytecie Śląskim.

Kolejni prelegenci przypominali zasługi Profesora w dziedzinie geologii, a mineralogii w szczególności. Wśród mówców byli:

- Prof. Ewa Słaby – prezes Europejskiej Unii Mineralogicznej;
- Prof. Wojciech Franus – prorektor Politechniki Lubelskiej i doktorant Profesora;
- Prof. Krzysztof Galos – dyrektor Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN;
- Dr hab. inż. Jakub Kierczak – prezes Polskiego Towarzystwa Mineralogicznego;
- Prof. Jan Środoń – kierownik krakowskiego oddziału Instytutu Nauk Geologicznych PAN w latach 1992—1995 i 2008—2017
- Prof. Janusz Janeczek – kierownik Katedry Geochemii, Mineralogii i Petrografii Uniwersytetu Śląskiego, rektor UŚ w latach 2002—2008.

Z kolei działalność Profesora na niwie badań meteorytów przypomnieli Prof. Tadeusz Przylibski, prezes Polskiego Towarzystwa Meteorytowego oraz Dr Jadwiga Biała, założycielka i członek honorowy wspomnianego Towarzystwa, która przeczytała list gratulacyjny od władz miejskich Pułtuska. Zresztą wymiar kosmiczny przejawiał się wielokrotnie, choćby w przemówieniu Profesora Manckiego.

Wśród prelegentów byli też dwaj profesorowie z rodzimej AGH: Prof. Bronisław Barchański, prorektor AGH w latach 1996—2002 i Prof. Andrzej Paulo, którzy wspominali Profesora z czasów jego dziekaństwa.

Po części oficjalnej, zgromadzeni goście przenieśli się do Klubu Profesora AGH, gdzie nastąpiły już kularowe rozmowy i podziękowania.

FOT. 1. Prof. Andrzej Manecki z dziekanem Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH Prof. Jackiem Matyszkiewiczem i kierownikiem Katedry Mineralogii, Petrografii i Geochemii Dr hab. inż. Grzegorzem Rzepą (zdj. z archiwum Prof. M. Maneckiego).

Literatura

- [1] Manecki, A. Ludzie nauk o Ziemi i Kosmosie z wydarzeniami lat minionych w tle. 2023, Wydawnictwo Mineralogiczne Mineralpress, Kraków
- [2] Pieczka, A., Hawthorne, FC., Gołębiewska, B., Włodek, A., Grochowina, A. Maneckite, ideally $\text{NaCa}_2\text{Fe}^{2+}_2(\text{Fe}^{3+}\text{Mg})\text{Mn}_2(\text{PO}_4)_6(\text{H}_2\text{O})_2$, a new phosphate mineral of the wicksite supergroup from the Michałkowa pegmatite, Góry Sowie Block, southwestern Poland. *Mineralogical Magazine*. 2017; 81(3):723-736. doi:10.1180/minmag.2016.080.127
- [3] Czerny, J., Kieras, A., Manecki, M., Rajchel, J. Geological map of the SW part of Wedel Jarsberg Land, Spitsbergen, 1: 25000, 1993. red. A. Manecki, Institute of Geology and Mineral Deposits AGH, Kraków
- [4] Majka, J. Profesor Andrzej Manecki w trzydziestolecie działalności polarnej i osiemdziesięciolecie urodzin. *Biuletyn Polarny*, 2014, 17—18, 53—55